TOON

actief met zorgarchief

Jaarverslag 2024

Museum Dr. Guislain Gent

KU LEUVEN

KADOC

Vlaanderen
verbeelding werkt

JAARVERSLAG TOON 2024 - INLEIDING

Bij de opstart van de nieuwe dienstverlenende rol rond het Erfgoed voor Zorg & Welzijn en met het oog op het uitbouwen van een kwaliteitsvolle werking werden drie prioriteiten geïdentificeerd.

- Het borgen en verduurzamen van de reeds opgebouwde expertise
- Inzetten op een aantrekkelijke en eigentijdse communicatie
- Een kwaliteitsvolle dienstverlening ontwikkelen

Met grote tevredenheid stellen we vast dat de ambitieuze doelstellingen werden gerealiseerd.
Het inzetten op zichtbaarheid en communicatie beschouwden we als een kernopdracht voor 2024. Bij de opstart van de nieuwe rol communiceerden zowel de stichtende leden als de zorgpartners in het ledencomité in hun eigen communicatiekanalen over het nieuwe initiatief en de dienstverlening die hierdoor mogelijk werd.

Na een behoefteanalyse en vergelijking van de offertes is in samenwerking met een externe partner een intensief re-brandingstraject uitgerold in het voorjaar en de zomer. De missie & visie werd duidelijker geëxpliciteerd en er werd een nieuwe huisstijl met een nieuwe naam en logo ontwikkeld die in de bestaande website werd geïmplementeerd. ZorgGoed werd TOON. Op 28 november 2024, bij de start van de International Conference Culture & Mental Health ging de vernieuwde website live. Na een intense sollicitatieronde kon op 18 november een halftijdse communicatiemedewerker aan het team worden toegevoegd. Er werd een nieuwe digitale flyer ontworpen. De geplande social media-campagne (Facebook, Instagram, LinkedIn) kon van start gaan. Er werden filmpjes gemaakt van het vormingstraject “Hoe zet je Kunst en Erfgoed in voor Welzijn?” van Publiq, Huis van Alijn, TOON en FARO. De ambitie om tegen de eerstvolgende Dag van de Zorg (16 maart 2025) een eigen nieuwsbrief te lanceren, bleek haalbaar.

Naast het vergroten van de zichtbaarheid, is het zich waarmaken als Netwerkorganisatie voor TOON een belangrijke uitdaging. In 2024 werd hiervoor een eerste grote stap gezet. Het Lerend Netwerk Erfgoed & Welzijn werd gereactiveerd én verbreed met zorgpartners. TOON kreeg het mandaat om het netwerk te vertegenwoordigen en de doelstellingen mee vorm te geven.

Verder stellen we vast dat de dienstverlening die TOON aanbiedt, zowel inzake zorg voor erfgoed als inzetbaarheid voor welzijn en zorg reeds een zekere bekendheid heeft verworven. De advies- en ondersteuningsvragen hadden zowel betrekking op objecten, archief, audiovisuele als artistieke collecties. In het kader van team- of contactdagen, lessenreeksen, landelijke initiatieven als Erfgoedklasboeken, gaf TOON presentaties, boden we vormingen aan of gaven we workshops. Het voorbeeldtraject dat TOON in 2024 ontwikkelde met de Facktorij, het artistieke aanloophuis van P.Z. Bethanië (Zoersel) kreeg vorm in het kader van een adviesvraag over de medische objectencollectie.

Wellicht heeft het intense kennismakingstraject dat met de Erfgoedcellen is uitgerold (als aandachtspunt in het advies) een rol gespeeld in de snelle bekendheid. Ook de expertise die is opgebouwd en de contacten die zijn gelegd tijdens het voortraject (nl. het erfgoedproject Zorgzaam (met) Erfgoed (2020-2023) wat uitmondde in een draaiboek met “good practices” op de website van TOON) kunnen als verklaring worden ingeroepen.

Tenslotte wijzen we op de aanwezigheid van TOON op het internationale forum. TOON kreeg een platform tijdens de Winter en Spring Schools Cultural Heritage & Wellbeing in Leeds en Tilburg en

stond mee in voor de inhoudelijke programmatie. TOON was ook medeorganisator van de International Conference Culture & Mental Health. Voor een jonge organisatie met een beperkte personeelsploeg en een beperkt budget is dit een bijzondere prestatie.

Tijdens de volgende beleidsjaren wil TOON het hoog ambitieniveau aanhouden, met volgende accenten en aandachtspunten.

- Eerstelijnszorg: Verder een kwaliteitsvolle dienstverlening garanderen die zowel vraag als aanbod gestuurd is (SD3).
- Veldtekening & Nodenbevraging: Het stapsgewijs in kaart brengen van erfgoedcollecties van Zorg & Welzijn (SD1) en zicht krijgen op de noden van het Erfgoed van Zorg & Welzijn (SD2) is een kerntaak van TOON.
- Sensibiliseren: Als netwerkorganisatie (SD4) sensibiliseren rond de waarde en het potentieel van erfgoedcollecties van Zorg & Welzijn, met aandacht voor de vier deelsectoren die voor de eerste beleidsperiode werden gedefinieerd (ouderenzorg, bijzondere jeugdzorg, zorg voor mensen met een beperking, psychiatrie) en voor kleine zorgactoren die niet tot de grote zorgkoepels behoren (SD2).
- Organisatiestructuur: Op basis van de Bestuurscode Cultuur en in overleg met het Departement Cultuur, Jeugd en Media en de bestuursorganen van de stichtende organisaties een huishoudelijk reglement uitwerken dat garant staat voor een duurzame toekomst voor TOON.

Bijkomend gaat TOON op zoek naar extra projectmiddelen die de werking kunnen versterken en die toelaten om sterker te connecteren met het onderwijs en de zorgopleidingen om op die manier impact te genereren op het beleid.

S.D.1. *ZorgGoed* [verder in het document gebruiken we TOON, de nieuwe naam van de dienstverlenende rol] brengt in samenwerking met lokale partners en de cultureel-erfgoedgemeenschappen het diverse Zorg en Welzijnserfgoed (ZWE) in Vlaanderen stapsgewijs in kaart en deelt in participatie met haar doelpubliek het erfgoed op een interactieve, toegankelijke en dynamische manier.

- O.D.1.1. In de beleidsperiode 2024-2028 continueert TOON het in kaart brengen van ZWE in Vlaanderen en gebruikt en optimaliseert daarvoor de expertise van het project *Zorgzaam (met) Erfgoed*. De focus ligt in deze beleidsperiode op vier sectoren van gespecialiseerde zorg: ouderenzorg, bijzondere jeugdzorg, zorg voor mensen met een beperking en psychiatrie.

  Samenwerking en netwerking: Zorgnet-Icuro en andere koepelorganisaties van de zorgsector, erfgoedcellen actief in de betrokken provincies, erfgoedorganisaties (zoals ETWIE) met eigen registratieprojecten.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	In 2024 gingen we aan de slag in Oost-Vlaanderen, en niet in West-Vlaanderen zoals eerder vermeld in het beleidsplan. Reden hiervoor waren contacten met Erfgoedcel Denderland die in 2024 verder werkten rond het thema zorg (met o.a. het bovenlokale erfgoedproject 'Kunst op Voorschrift' in PC Ariadne (Lede) en de expo 'In Onze Handen' van het Gasthuysmuseum) en ons hierover hadden gecontacteerd. Dit leek ons een mooie gelegenheid om via deze weg ingang te vinden in de zorg- en welzijnssector in de regio. We ondertekenden een partnerfiche voor dit project in 2023 voor de opstart van TOON als dienstverlenende rol (door KADOC en Museum Dr. Guislain). De regionale aanpak, met één provincie per jaar als focus, werd in de loop van 2024 en in samenspraak met het ledencomité (waaronder hoofd communicatie van Zorgnet-Icuro) herzien wegens te weinig respons (zie onder). Vanaf 2025 zullen we jaarlijks focussen op een specifieke deelsector (ouderenzorg, bijzondere jeugdzorg, zorg voor mensen met een beperking of psychiatrie) en dit voor heel Vlaanderen.
A.2. – A.4	Aan de hand van de Sociale Kaart startten we met het aanleggen van een lijst met relevante Oost-Vlaamse zorgorganisaties uit de sectoren van ouderenzorg en zorg voor mensen met een beperking. 260 zorg- en welzijnsorganisaties werden in kaart gebracht. De organisaties werden via mail aangeschreven en opgeroepen om een korte enquête (via LimeSurvey) in te vullen m.b.t. het erfgoed dat zij eventueel bewaren. De enquête werd nog voor het uitsturen, en vooral in functie van taalgebruik, nagekeken door een contactpersoon binnen Zorgnet-Icuro en Taborgroep (overleg op 30 april 2024). We gingen ook in gesprek (10 april 2024) met Tim Debroyer (KU Leuven) over zijn aanpak van een gelijkaardige bevraging i.f.v. erfgoedcollecties van patiëntenverenigingen en zelfhulpgroepen. De enquête leverde uiteindelijk slechts vijf bruikbare resultaten op. We besloten daarom in samenspraak met het ledencomité om onze aanpak vanaf 2025 te herzien, en eerder sectoraal aan de slag te gaan in plaats van regionaal. We merken ook de noodzaak om gerichter te communiceren en persoonlijker te werk te gaan om de juiste contactpersonen te kunnen bereiken.

	We verrichtten opzoekingswerk in enkele bestaande databanken (zoals ODIS en Archiefpunt) en publicaties (zoals 'Medisch erfgoed in Vlaanderen' van ETWIE) om reeds geregistreerde collecties op te sporen en te documenteren. We namen contact op met het Erfgoedhuis Zusters van Liefde (Gent) en de Organisatie Broeders van Liefde (Gent) i.v.m. collecties van Oost-Vlaamse zorgorganisaties die door hen bewaard worden. De Oost-Vlaamse erfgoedcellen werden op 12 maart 2024 uitgenodigd voor een kennismaking met de werking van TOON in Museum Dr. Guislain. We polsten naar mogelijkheden tot samenwerking m.b.t. het in kaart brengen van erfgoedcollecties rond Zorg & Welzijn, naar eventuele contacten binnen zorg en welzijn, en deden een oproep om ons te contacteren indien ze via de eigen werking collecties op het spoor komen. (zie ook OD2.3.)
A.5.	Volgende gegevens werden gevraagd via de enquête: - Algemene informatie over de organisatie (zoals naam, adres, koepel, website, contactgegevens, zorgaanbod); - Stichtingsdatum; - Aanwezigheid van objecten, archief, audiovisueel materiaal; - Indien van toepassing: eigen tijdschrift, jaarboek of nieuwsbrief; - Indien van toepassing: voor wie is het erfgoed toegankelijk? - Concrete noden (keuzelijst); - Banden of samenwerkingen met cultuur- of erfgoedpartners, eerdere initiatieven, etc. Pas in een latere fase, of indien de collecties werden opgespoord via bestaande databanken of contacten uit de erfgoedsector, vragen we ook concreter naar omvang, globale inhoud (bv. inventaris), bewaarplaats(en) en toestand.
A.6.	De organisaties die reageerden op de enquête werden gecontacteerd met de vraag naar een plaatsbezoek om de inhoud en noden van de collecties te bespreken. Geen van hen wensten hierop in te gaan.
A.7.	Gezien de beperkte resultaten op de enquête van 2024, besloten we in samenspraak met de contactpersoon van Zorgnet-Icuro de aanpak van de bevraging aan te passen vanaf 2025. We zullen geen algemene enquête uitsturen, maar inzetten op persoonlijke en duurzame contacten, en inspelen op de individuele context van de organisaties. De zichtbaarheid van TOON en het overbrengen van onze missie en visie, en de dienstverlening die we kunnen bieden, zijn daarbij cruciaal.

- O.D.1.2. De verzamelde gegevens van de nodenbevraging en veldtekening worden gebruikt om in eerste instantie zicht te krijgen op de opdracht en omvang van de dienstverlening. De verzamelde gegevens worden op een toegankelijke manier gepresenteerd via een interactieve kaart op het bestaande platform www.zorgerfgoed.be (omgewerkt tot www.toon.vlaanderen). Er wordt onderzocht op welke manier de bestaande website gekoppeld kan worden met de Vlaamse initiatieven op vlak van digitalisering.

  Samenwerking en netwerking: Meemoo en ODIS en betrokken zorg- en welzijnsinstellingen en -organisaties.

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol; ondersteuning door KADOC voor de hosting van de website.

Acties:

A.1.	In 2024 werden in totaal 10 nieuwe zorgorganisaties en -collecties toegevoegd aan de Erfgoedkaart op www.toon.vlaanderen. Indien relevant of van toepassing verwezen we door naar bestaande items op de ODIS databank of op de websites van de Vlaamse Erfgoeddatabanken (Erfgoedregister, Erfgoedinzicht). ** Het aantal toegevoegde collecties aan de Erfgoedkaart is niet altijd representatief voor het totaal aantal collecties die we op het spoor kwamen. Soms wenst de bewarende instantie geen publieke zichtbaarheid, bv. de "slapende collectie" van medisch erfgoed in het SteM museum (Sint-Niklaas), of duurt de procedure tot goedkeuring heel lang, bv. PZ Bethanië (Zoersel).*
A.2.	Bij aanvang van 2024 werd een extern communicatiebureau – Canjotto – ingeschakeld voor het ontwerpen van een nieuwe naam, logo en huisstijl voor de dienstverlenende rol. Het traject werd uitgerold tijdens het voorjaar en de zomer. De nieuwe huisstijl werd vervolgens in samenwerking met LIBIS (websitebeheerder) geïmplementeerd in de vernieuwde website www.toon.vlaanderen. Meemoo wordt betrokken bij de digitale strategie door de toetreding van medewerker Bart Magnus tot het ledencomité van TOON (sinds najaar van 2024).
A.3.	Via de homepagina van www.toon.vlaanderen worden bezoekers gewezen op de mogelijkheid om zelf collecties van ZWE aan te melden voor de erfgoedkaart. Via een contactformulier kunnen ze vervolgens contact opnemen met de medewerkers die hun vragen en/of input kunnen behandelen en/of verwerken.
A.4.	In 2024 probeerden we zorg- en welzijnsorganisaties voornamelijk te bereiken via de enquête m.b.t. het delen van informatie over erfgoedcollecties. Via de communicatiekanalen van Zorgnet-Icuro en Taborgroep (nieuwsbrief en website) werd de start van de dienstverlenende rol bekend gemaakt en de werking toegelicht. Men kan terecht bij de nieuwe dienstverlenende rol voor advies rond het bewaren en het beheer van de eigen collecties en voor het inzetten voor zorg en welzijn. In 2025 starten we met het uitsturen van een eigen nieuwsbrief en zetten we extra in op individuele contacten (zie O.D.1.1: A.9).
A.5.	Op de homepagina van www.toon.vlaanderen kunnen via de rubriek 'In de kijker' collecties uitgelicht worden. Dit roteert regelmatig.
A.6.	Vanaf november 2024 werd een halftijdse communicatiemedewerker in dienst genomen om er o.a. voor te zorgen dat de dienstverlenende rol zichtbaar wordt via website en sociale media. De sociale mediakanalen van *Zorgzaam (met) Erfgoed* werden omgevormd naar de nieuwe naam en huisstijl, en er werd ook een nieuwe LinkedIn-pagina aangemaakt.

S.D.2. TOON zet als netwerkorganisatie in op de bewustmaking en het samenbrengen van de zorg-, erfgoed-, onderwijs- en onderzoekwereld over en rond de waarde, het potentieel en de uitdagingen van ZWE.

- O.D.2.1. Parallel met de enquête en de prospecties wordt co-creatief met de koepelorganisaties van de zorg een bewustmakingscampagne uitgetekend voor de zorg- en welzijnssector waarin wordt gefocust op de waarde, de uitdagingen en het potentieel van ZWE.

  Samenwerking en netwerking: Zorgnet-Icuro en andere koepelorganisaties uit de sector, partners van TOON en leden van het Ledencomité.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	In 2024 vestigden we de aandacht op het ontwikkelen van een eigen identiteit met een nieuwe naam, logo en huisstijl. Dit werd samen met communicatiebureau Canjotto uitgewerkt (zie S.D.1, O.D.1.1: A.2.-A.4.). Vanaf november 2024 namen we een halftijdse communicatiemedewerker in dienst (zie ook S.D.1, O.D.1.2: A.9). Zij zal zich vanaf 2025 inzetten voor het uitwerken van een communicatiestrategie. We zullen niet werken met één algemene campagne, maar gaan voor een gerichte en persoonlijke aanpak, gekoppeld aan de overige doelstellingen en acties van het beleidsplan, zoals het in kaart brengen (zie S.D.1.).
A.2.	Begin 2024 werd een communicatie verspreid over de goedkeuring van de nieuwe dienstverlenende rol in: - De nieuwsbrief, website en tijdschrift 'Zorgwijzer' van Zorgnet-Icuro; - De nieuwsbrief en website van Taborgroep. De communicatieverantwoordelijke van Zorgnet-Icuro is sinds het begin van de beleidsperiode vertegenwoordigd in het ledencomité. Op 24 juli 2024 vond er een kennismakingsgesprek plaats met het Vlaams Welzijnsverbond. De werking van TOON werd er voorgesteld aan de communicatiemedewerker. Er werd afgesproken om TOON te introduceren via de nieuwsbrief van het Vlaams Welzijnsverbond na livegang van de vernieuwde website. Dit gebeurde uiteindelijk in januari 2025. Op 24 september 2024 vond er een kennismakingsgesprek plaats in het Instituut Tropische Geneeskunde (Antwerpen). Er werd bekeken waar TOON kan aansluiten bij hun bestaande werkingen en bij de ambities om een museum in hun historisch gebouw uit te bouwen. Verder proberen we de partners te bereiken via gerichte activiteiten of door het aanbieden van vormingen of workshops. Zo heeft medewerker Diederick enkele vormingen voorzien waarin de mogelijkheden van het inzetten van zorg- en welzijnserfgoed wordt aangetoond, gekoppeld aan een toelichting over de algemene werking van TOON: - 09/09: Teamdag Voluit vzw (VAPH/Trafiek)

	- 07/10: Informatienamiddag over erfgoedmethodieken voor de therapeuten van PC Ariadne (Lede) - 18/11: Teamdag KARUS Melle (Kadans)

- O.D.2.2. TOON tracht de diverse doelgroepen binnen de zorgsector ook op permanente basis te bereiken en te informeren, rekening houdend met de grote diversiteit aan zorgsectoren. Veel aandacht gaat hierbij naar het bewustmaken van kleine zorgactoren die niet tot de grote zorgkoepels behoren.

  Samenwerking en netwerking: individuele zorginstellingen en -organisaties, Lerend Netwerk.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	In het kader van de *mapping* werd de Sociale Kaart geraadpleegd en werd een lijst van 260 organisaties (enkel Oost-Vlaanderen) opgemaakt om te contacteren in het kader van de enquête (zie S.D.1, O.D.1.1: A.2-A.4).
A.2.	Tijdens de bijeenkomst met het Lerend Netwerk Erfgoed & Welzijn van 10 oktober 2024 werd gevraagd aan de leden uit de cultuur- en erfgoedsector om een "zorgbuddy" mee te brengen waarmee ze in het verleden al hadden samengewerkt, bijvoorbeeld in het kader van een concreet project. Een derde van de aanwezigen van de bijeenkomst kwam uiteindelijk uit de zorg- en welzijnssector. Tijdens de bijeenkomsten werden ervaringen, noden en mogelijkheden uitgewisseld en werd er samen nagedacht over doelen die we samen kunnen stellen voor de toekomst. Tijdens de bijeenkomst werd besloten om werk te maken van een visienota voor het Lerend Netwerk, om zodoende de werking duidelijk te maken voor o.a. de zorg- en welzijnssector. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt.
A.3.	De nieuwsbrief van TOON zal voor de eerste keer in 2025 worden uitgestuurd, maar was in 2024 al in voorbereiding. We willen met deze nieuwsbrief een breder publiek bereiken dan enkel de zorg- en welzijnssector, maar proberen aandachtig te zijn voor taalgebruik (bijv. vermijden van vakspecifieke termen) zodat onze werking en boodschap ook duidelijk zijn voor de zorg- en welzijnssector.

- O.D.2.3. De waarde, uitdagingen en opportuniteiten van ZWE wordt via www.toon.vlaanderen en de gekoppelde sociale mediakanalen en de partners gecommuniceerd aan de erfgoed-, onderwijs- en onderzoekswereld.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, erfgoedcellen.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	Begin 2024 werd een digitale flyer “Erfgoed van en voor Welzijn. Dienstverlening op maat” opgemaakt en verspreid via het netwerk en de communicatiekanalen van KADOC en Museum Dr. Guislain, en uitgestuurd naar de partners van *Zorgzaam (met) Erfgoed* en het ledencomité van de dienstverlenende rol. In november 2024 ging de vernieuwde website (www.toon.vlaanderen) live, waar ook de missie en visie van TOON wordt geëxpliciteerd. Op 19 december 2024 vond een gesprek plaats tussen TOON en twee medewerkers van de Werkplaats Immaterieel Erfgoed. Er werd onderling uitgewisseld over de werking rond ‘erfgoed en welzijn’, een thema dat ook bij WIE in de toekomst op de agenda zal komen.
A.2.	De Oost-Vlaamse erfgoedcellen werden in het kader van de *mapping* uitgenodigd op 12 maart 2024 in Museum Dr. Guislain om kennis te maken met de nieuwe dienstverlenende rol. Op 18 juni 2024 waren de medewerkers van TOON aanwezig op de contactdag voor dienstverleners en erfgoedcellen waar ze de werking van de dienstverlenende rol konden toelichten. TOON werd voorgesteld op de collegagroep participatie van FARO op 21 november 2024, waarvan verschillende erfgoedcellen deel uitmaken. Daarnaast vonden er ook enkele afzonderlijke gesprekken plaats: - Erfgoedcel Denderland: in het kader van het project ‘Kunst op Voorschrift’ en de expo ‘In Onze Handen’ van het Gasthuysmuseum in Aalst. - Erfgoedcel Mechelen: kennismakingsgesprek en duiding over het project ‘MOES-tuin’ (i.s.m. CAG), 22 juli 2024. In het ledencomité van TOON zijn de erfgoedcellen van Leuven en Meetjesland (COMEET) vertegenwoordigd.
A.3.	De start van de nieuwe dienstverlenende rol werd bekendgemaakt via de nieuwsbrief van het Leuven Centre for Health Humanities (LCH²). Joris Vandendriessche, directeur van LCH², zetelt ook in het ledencomité. TOON werd betrokken bij de organisatie van de International Winter School Cultural Heritage & Wellbeing in Leeds, UK (22-26 januari 2024), de International Spring School Cultural Heritage & Wellbeing in Tilburg, NL (3-7 juni 2024) en de International Conference Culture & Mental Health in Museum Dr. Guislain (28-29 november 2024). De missie en dienstverlening van TOON werden toegelicht bij de deelnemers. Er werden ook flyers van TOON uitgedeeld aan alle deelnemers van de International Conference. TOON nam deel aan de eerste (en voorlopige enige) bijeenkomst in Amsab-ISG rond Disability History op 3 mei 2024. TOON nam deel aan de driedaagse bijeenkomst/conferentie van de European Outsider Art Association (23-26 mei 2024).

	TOON nam deel aan 'Rencontres, Art, Soins et citoyenneté' (21-22 juni 2024). Er werd met 3bisf en met de uitgebreide groep deelnemers (Belgische delegatie uit cultuur, zorg en onderwijs, gefaciliteerd door Kunstenpunt) in Aix en Provence contact gelegd. 3bisf Is een kunstencentrum midden in het psychiatrisch ziekenhuis La Jauberte. Deze werking rond cultuur, samenleving en mentale gezondheid is ingebed in de organisatie. Ze voeren een levendig discours met professionals, kunstenaars en zorgvragers van de site. TOON nam deel aan het debat 'Erfgoed en Welzijn' (6 november 2024) dat werd georganiseerd door prof. Andreas Stynen (KU Leuven) en de studenten van het postgraduaat cultureel erfgoed. Met het oog op de verduurzaming van de projectresultaten van ErfGoedVoelen stond TOON in nauw contact met de medewerkers van het project ErfGoedVoelen, waaronder Tina Goethals, die onderzoek verrichtte naar de betekenis van object handling als een (wel)zijnsgerichte erfgoedmethodiek. Tijdens de bijeenkomst met het ledencomité van TOON van 12 december 2024 werd het project ErfGoedVoelen en de onderzoeksresultaten voorgesteld aan de leden.
A.4.	Via het project ErfGoedVoelen en tijdens enkele overlegmomenten (22/02, 24/10, 12/12) tussen de medewerkers van het project en TOON werden de eerste stappen gezet richting contacten met onderwijsinstellingen en specifieke opleidingen (zowel cultuur- en zorgopleidingen als sociaal werk). De partners en het netwerk van ErfGoedVoelen werden ingelicht over het bestaan en de werking van TOON als dienstverlener en aanspreekpunt. In 2025 worden mogelijkheden onderzocht om een duurzame samenwerking met de onderwijssector op te starten, zodat het thema 'erfgoed en welzijn' kan worden geïntroduceerd bij de docenten. Op 26 maart 2024 gaf TOON een workshop aan studenten kunstwetenschappen van UGent. Zorgerfgoed werd er door bachelor en master studenten verwerkt in een analoog fotoatelier. In het kader van *Erfgoedklasbakken*, een initiatief van FARO, was TOON op 18 april 2024 te gast bij de opleiding Creatieve Therapie van PXL Hogeschool in Hasselt. Tijdens een lesblok van drie uur maakten de studenten kennis met het erfgoed van de beeldende therapie in UPC KU Leuven, campus Kortenberg. Dit gebeurde aan de hand van ervaringen uit het project *Zorgzaam (met) Erfgoed* en de proeftuin die in samenwerking met het UPC werd uitgewerkt. Op 26 april 2024 was Olga Van Oost te gast in KADOC in het kader van het vak 'Culturele Vraagstukken' dat ze doceert aan de VUB. Thema van het bezoek was 'dekolonisering en inclusie'. In dat kader werd TOON uitgenodigd om een presentatie te geven over de werking van TOON en de ervaringen met inclusief werken. In het ledencomité van TOON zetelen prof. dr. Joris Vandendriessche (docent en onderzoeker op het terrein van de medische en wetenschapsgeschiedenis, en de health humanities aan KU Leuven), Lesley Vermeyen (lector Beeldende Therapie aan PXL Hogeschool), prof. dr. Lieselot de Wilde (docent Historische Pedagogiek aan UGent) en prof. dr. Pieter Verstraete (hoofddocent Historische Pedagogiek aan KU Leuven).

- O.D.2.4. TOON zet maximaal in op bewustmaking via externe initiatieven en mediakanalen van partners en andere organisaties en individuen uit de doelgroepen. Het screent daarom zorgvuldig het erfgoed-, onderwijs- en onderzoekslandschap en detecteert initiatieven, projecten, best practices en platformen over ZWE waarmee mogelijk kan worden samengewerkt.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, Lerend Netwerk.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	In 2024 kwamen we initiatieven, platformen of actoren rond het erfgoed van zorg en welzijn vooral op het spoor via persoonlijke contacten, tijdens voorstellings- of netwerkmomenten. We deelden deze via de nieuwspagina op de website en de sociale mediakanalen. In de toekomst zullen we een nieuwe pagina aan de website toevoegen waar specifiek initiatieven, onderzoeks- en valorisatieresultaten van externen gebundeld worden.
A.2.	Zie S.D.2.: O.D.2.1., O.D.2.2. en O.D.2.3. We bekeken mogelijkheden om aansluiting te vinden bij de Dag van de Zorg (17 maart 2024) maar aangezien de nieuwe huisstijl, missie en visie nog niet waren uitgewerkt, nemen we dit idee mee naar 2025.

- O.D.2.5. TOON ontwikkelt zich als netwerkorganisatie voor ZWE. Het bouwt daarvoor verder op de bestaande netwerken die gegroeid zijn uit het project *Zorgzaam (met) Erfgoed* en de netwerken van de organiserende instellingen en partners. Het breidt deze netwerken uit via de organisatie van een jaarlijkse ontmoetingsdag en via het Lerend Netwerk.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, Lerend Netwerk.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol en extra inschrijvingsgelden.

  Acties:

A.1.	Zie S.D.2.: O.D.2.1., O.D.2.2. en O.D.2.3.
A.2.	Na de lancering van de website in november 2024 werd TOON opgenomen op www.erfgoeddienstverleners.be.
A.3.	In 2024 organiseerden we geen afzonderlijke ontmoetings- of studiedag, maar vonden we aansluiting bij de International Conference Culture & Mental Health (28-29 november 2024) en de International Winter en Spring Schools Cultural Heritage & Wellbeing (22-26 januari en 3-7 juni) als mede-organisator. De werking werd er voorgesteld aan een internationaal publiek van onderzoeks-, cultuur- en zorgprofessionals.

	Samen met FARO, Huis van Alijn en Publiq vzw zetten we de schouders onder een nieuw vormingstraject 'Hoe zet je kunst en erfgoed in voor welzijn? Vijf methodieken voor verbinding' met sessies op 15 oktober 2024, 12 november 2024 en 10 december 2024 . De overige sessies vinden plaats in 2025 op 14 januari, 11 februari en 18 maart. TOON verzorgt zelf een workshop (14 januari 2025) en is verantwoordelijk voor de (video)verslagen, die in het voorjaar van 2025 op de website worden gepubliceerd.
A.4.	Verslagen van vormingen, zoals het vormingstraject 'Hoe zet je kunst en erfgoed in voor welzijn' en de International Winter en/of Spring Schools Cultural Heritage & Wellbeing worden vanaf 2025 gepubliceerd op de website (subpagina 'vormingen'). Het draaiboek met tips, richtlijnen en *good practices* op de website werd in de loop van 2024 verder aangevuld op basis van ervaringen uit het project *Zorgzaam (met) Erfgoed* en nieuwe kennis- en expertiseopbouw vanuit het jaarlijks proeftraject van de dienstverlenende rol (2024: traject i.s.m. PZ Bethanië in Zoersel), zie ook S.D.3.

- O.D. 2.6. TOON stemt af met de erfgoedcellen (o.a. via het erfgoedcellenoverleg) over de mogelijke rol die erfgoedcellen kunnen opnemen bij de voorziene dienstverlening van TOON, zoals via lokale projecten met zorginstellingen, via eigen voorbeeldtrajecten, via consulentschap of via deelname aan het Lerend Netwerk erfgoed voor zorg & welzijn. (knelpunt 2)

Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, erfgoedcellen.

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

Acties:

A.1.	De Oost-Vlaamse erfgoedcellen werden op 12 maart uitgenodigd in Museum Dr. Guislain. Ze brachten een geleid bezoek aan de tentoonstelling met de resultaten van het erfgoedproject *Zorgzaam (met) Erfgoed*. De mogelijkheden van het werken met zorgerfgoed werden toegelicht en er werd gepolst naar mogelijkheden tot samenwerking met het oog op het in kaart brengen van erfgoedcollecties uit de regio.
A.2.	Op de contactdag voor dienstverleners en erfgoedcellen met als thema "'Naar een optimale samenwerking met een Erfgoedcel" (18 juni 2024), georganiseerd door FARO (Jeroen Walterus), lichten de medewerkers van TOON hun werking toe. Er was speciale aandacht voor de mogelijkheden tot samenwerking met lokale partners en erfgoedcellen.
A.3.	Op de collegagroep participatie (21 november 2024), waar verschillende erfgoedcellen deel van uitmaken en georganiseerd door FARO werd de werking van TOON voorgesteld en de mogelijkheden tot samenwerking besproken.
A.4.	Er vonden afzonderlijke gesprekken plaats met Erfgoedcel Denderland in het kader van het project "Kunst op Voorschrift" en de expo "In onze handen" van het Gasthuysmuseum in Aalst.

A.5.	Er was een afzonderlijk kennismakingsgesprek met Erfgoedcel Mechelen (Marijke Wienen) (22 juli 2024) waarin de werking van TOON werd toegelicht een mogelijke samenwerking en/of expertisedeling rond het project MOES-tuin (i.s.m. CAG) besproken.
A.6.	In het kader van het voorbeeldtraject in Zoersel werd samengewerkt met Erfgoedcel Voorkempen. Via de erfgoedcel namen vrijwilligers deel aan het waarderingstraject van de collectie in Bethanië (Zoersel).
A.7.	Vanuit het consulentschap en de vraaggestuurde dienstverlening nam TOON met twee erfgoedcellen contact op. CO7 werd gecontacteerd om tegemoet te komen aan de vraag van Patriek Geldhof (Roeselare) (zie OD3.2., A.3.) en Erfgoedcel Leuven werd gecontacteerd in het kader van het advies aan het sociaal artistiek centrum de FactorY (Leuven) (zie OD3.2., A.4).
A.8.	Via lidmaatschap van het Lerend Netwerk Erfgoed & Welzijn zijn er contacten met enkele erfgoedcellen: Erfgoedcel Mechelen (Annelies Lieten en Marijke Wienen), Erfgoed Viersprong (Ans Van de Cotte), Erfgoedcel Brugge (Louise Vermeersch), COMEET (Greet Melis en Nele De Brabander) en Erfgoedcel Denderland (Michaël Van Houtte).
A.9.	Via lidmaatschap van het Ledencomité brengen erfgoedcellen expertise, vragen en bekommernissen in vanuit het perspectief van de erfgoedcellen. Erfgoedcel Leuven is vertegenwoordigd door Rebecca Gysen. Erfgoedcel Meetjesland (COMEET) is vertegenwoordigd door Greet Melis.

S.D.3. TOON ontwikkelt een consulentenfunctie voor de eerstelijnszorg rond ZWE en werkt daarin zowel vraag- als aanbod gestuurd. TOON speelt hiervoor in op de resultaten van de *mapping* en de bewustmakingscampagne en verwijst door naar expertise en ervaring van de verschillende zorg- en erfgoedpartners. TOON creëert ook zelf een eigen aanbod, door *best practices* uit verleden, heden en toekomst samen te brengen en door zelf jaarlijks één voorbeeldtraject te ontwikkelen waarbij zorg voor erfgoed en erfgoed voor zorg symbiotische samenwerken.

- O.D.3.1. De consulentenwerking van TOON neemt de eerstelijnszorg op zich voor alle actoren uit de doelgroepen die vragen, noden of plannen hebben met ZWE. Het biedt op een laagdrempelige en kosteloze manier kwaliteitsvolle informatie en concreet advies aan.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, Lerend Netwerk.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	De consulentenwerking wordt geoperationaliseerd en aangeboden via het platform www.toon.vlaanderen.
A.2.	De consulentenwerking wordt gepromoot via de nieuwsbrief van koepelorganisaties: Tabor en Zorgnet Icuro. (Zie ook: S.D.1., O.D.1.2, A.6).
A.3.	Op de website werd het draaiboek aangevuld op basis van ervaringen uit het voorbeeldtraject i.s.m. PZ Bethanië (Zoersel). Er wordt toegelicht hoe het historisch materiaal (medische objectencollecties en historische foto's) werd gebruikt om er creatief mee aan de slag te gaan en het effect dat dit had op de deelnemers. In 2025 zullen we een laagdrempelige videoreeks aanbieden op onze website over verschillende kunst- en erfgoedmethodieken die aan bod kwamen tijdens het vormingstraject 'Hoe zet je kunst en erfgoed in voor Welzijn' i.s.m. Faro, Publiq en Huis van Alijn. Er werden in 2024 al interviews afgenomen, praktijkmomenten gefilmd en aan de montage gewerkt.
A.4.	Op de vernieuwde website werd via de nieuwspagina regelmatig de link gelegd met informatie over partners en initiatieven van andere actoren.
A.5.	Hoewel de meeste vragen via mail en persoonlijk contact verliepen, hebben organisaties de mogelijkheid om via een contactformulier op de website specifieke vragen te sturen en beroep te doen op onze expertise.

- O.D. 3.2. Het consulentschap werkt vraag gestuurd.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, Lerend Netwerk.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol en eventuele projecten ingediend in de dynamische ruimte.

Acties:

A.1.	Er werd, na een bezoek, in de Kliniek Sint-Jozef (Pittem) een dia collectie gedigitaliseerd en advies verleend over audiovisueel materiaal (VHS, 16mm films), digitalisering, herbestemming en rond mogelijke manieren om hun collectie te archiveren.
A.2.	Tijdens het waarderingstraject in PZ Bethanië (Zoersel) werkten we samen met ETWIE en werden partners betrokken die advies konden verlenen in functie van herbestemming en de lokale waarde van de collectie konden benoemen.
A.3.	We verleenden advies in het kader van de expo 'In onze Handen' van Gasthuysmuseum Aalst (overlegmomenten + schriftelijke feedback). We deelden onze visie in functie van het artistieke traject 'Kunst op voorschrift' van de Erfgoedcel Denderland in het PC Ariadne (Lede). Op vraag van Patrieck Geldhof (beleidsmedewerker archief, Stad & OCMW Roeselare) organiseerden we sen met CO7 een gesprek met zr. Francine Vandamme (Zusters van de Goddelijke Voorzienigheid) in verband met het ontstaan van de thuisverpleging in regio Roeselare. Op verzoek van de zuster kwam er geen vervolginterview met audio-opname.
A.4.	We verleenden advies aan het sociaal artistiek centrum de FactorY (Leuven) naar aanleiding van hun jubileumjaar. We betrokken daarbij de erfgoedcel van Leuven om verder onderzoek te faciliteren en een samenwerking met Sociale School Heverlee aan te gaan.
A.5.	We behandelden de vraag van Trefpunt Zelfhulp i.v.m. hun archiefcollectie. Specifiek zochten ze een professionele bewaarplaats. We brachten hen in contact met het Universiteitsarchief van de KU Leuven, waaraan hun collectie op termijn kan overgebracht worden. Op vraag van Amsab-ISG nam TOON deel aan het netwerkmoment rond Disability History georganiseerd.
A.6.	De vrijwilligerswerking in het UPC KU Leuven (Kortenberg) rond het inventarisatietraject van de historische collectie van Dr Outtier, dat voortvloeit uit het erfgoedproject *Zorgzaam (met) Erfgoed* (09/2021-12/2023) wordt verder opgevolgd en ondersteund door TOON. Vrijwilligers uit de Erfgoedcel Voorkempen verzorgden de inventarisatie van de collectie in Bethanië (Zoersel).

- O.D.3.3. Het consulentschap werkt ook aanbod gestuurd en ontwikkelt jaarlijks een voorbeeldtraject rond ZWE met aandacht voor beide speerpunten van de rol: zorg voor erfgoed en erfgoed voor zorg.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, Lerend Netwerk, één individuele partner uit de zorg- en welzijnssector.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	We werkten samen met de Facktorij, het artistiek aanloophuis van P.Z. Bethanië (Zoersel). We gingen aan de slag met de medische collectie tijdens een laagdrempelig beeldend artistiek parcours. Door middel van collage en cyanotypes (blauwdruk, fotografisch drukprocedé) werd er gereflecteerd over het heden en het verleden van de psychiatrie. Op aangeven van de deelnemers werden de resultaten in een zeefdrukontwerp gebundeld en drukten ze dit zelf op textiel. De groep werd vrij snel, vooral door mondelinge reclame, uitgebreid met voormalige zorgontvangers, zorgverstrekkers en mensen met een lopende hulpvraag. Het co-creatieve resultaat werd aangeboden tijdens een feestelijk moment op hun 'Boterhammen in ons park' festival. De bezoekers drukten zelf het resultaat op textiel. De waardering van de medische objectencollectie gebeurde op 05/09/2024 onder leiding van ETWIE. De inventarisatie gebeurde door de Erfgoedcel Voorkempen en werd afgerond in juni.
A.2.	In het kader van Erfgoeddag (21/04/2024) presenteerden we onderzoeksmateriaal rond 'de Kiekenstraat', een historisch weeshuis (nu Bijzondere jeugdzorg) in de Brugse Poort te Gent. De geschiedenis van deze organisatie getuigt over het parochiale verleden van de wijk, hoe de 'Grijze Zusters' zich in deze kleurrijke buurt bewogen en hun stempel drukten. We gingen, aan de hand van de historische foto's en documenten, in dialoog met de organisatie zelf, de lokale gemeenschap en voormalige bewoners. Tijdens de conferentie 'Culture & Mental Health' lichten we onze werking toe en één van onze projecten om onze kennis en ervaring te delen. We engageren ons in de organisatie en uitwerking van de jaarlijkse internationale vormingsweek (Spring School/ Winter School) 03/07/2024-07/07/2024 i.s.m. Bart De Nil. Daarbij spreken we zowel de erfgoed- en zorgsector aan. Voor de jaarlijkse ontmoetingsdag wordt gezocht naar de meest haalbare formule. Deze zal afwisselen met de conferentie Culture & Mental Health en wordt een twee jaarlijks evenement.
A.3.	In 2024 ontpopte TOON zich van deelnemer tot organisator van de winter/spring schools in samenwerking met Bart De Nil. TOON deelt er tijdens een intense vormingsweek zijn ervaringen met een internationaal publiek. Een inhoudelijke terugblik wordt op de site aangeboden. Op onze site worden onder de noemer 'inspiratie' verschillende praktijken gedeeld.

	De ervaringen van ons voorbeeldtraject in Bethanië (Zoersel) worden op de site bij eerdere ervaringen gevoegd als ook onder de pagina ‘proeftuinen’.

S.D.4. TOON ontwikkelt in samenwerking met partners een dynamisch kennis- en ervaringsplatform of 'Lerend Netwerk' met focus op de verbinding tussen erfgoed, zorg en welzijn via outreach en een inclusieve publiekswerking in Vlaanderen.

- O.D.4.1. TOON borgt en reactiveert het '*Lerend Netwerk erfgoed voor zorg & welzijn*' van FARO.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, leden van het Lerend Netwerk van Faro [zie lijst in BIJLAGE 1].

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	Op initiatief van TOON werd een kerngroep samengesteld die het lerend netwerk verder zal vormgeven: Liesa Rutsaert (Huis van Alijn), Hildegarde Vangenechten (FARO), Celien Stevens (TOON), Diederick Nuyttens (TOON). Tijdens het onlineoverleg van 26/6 werden concept en aanpak besproken en de volgende bijeenkomst voorbereid. Toon treedt op als coördinator.
A.2.	Op 10/10 werd het volledige netwerk bijeengebracht en verbreed met partners uit de zorgsector. 1/3e van de aanwezigen sloot aan vanuit de zorgsector waaronder partners uit de eerstelijnszorg en meer gespecialiseerde zorgverstrekkers. De verwachtingen, noden, visie en betekenis van dit lerend netwerk kregen vorm via een interactieve brainstormsessie. TOON kreeg het mandaat om het netwerk te vertegenwoordigen en de doelstellingen mee vorm te geven.

- O.D.4.2. Als netwerkorganisatie zal TOON een Lerend Netwerk over erfgoed voor zorg en welzijn samenbrengen, coördineren, uitbreiden en de resultaten van de werking over outreach en inclusieve publiekswerking aan zijn doelgroepen aanbieden en duurzaam verankeren.

  Samenwerking en netwerking: partners, leden van het Ledencomité, Lerend Netwerk.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol.

  Acties:

A.1.	De agenda's van zowel de zorg- als erfgoedsector vragen om maximum twee bijeenkomsten per jaar te organiseren in plaats van een trimestriële bijeenkomst.
A.2.	TOON zorgde voor de aanvankelijke agendapunten en stemde deze daarna af op de interne vragen en ambities.
A.3.	TOON maakte een verslag op van de bijeenkomst en deelde dit met alle leden.
A.4.	Naast de reflectieve bijeenkomsten, werd de ambitie uitgesproken om 'good practices' onder de loep te nemen en praktijken te bezoeken die ingebed zijn in het Lerend Netwerk.

	Het Lerend Netwerk werd bevraagd rond het thema ‘ervaringsdeskundigheid’. Onder de noemer ‘not about us without us’ werd de noodzaak van hun participatie erkend.

S.D.5. TOON leert van en draagt bij tot het internationale debat rond erfgoed van zorg & welzijn.

- O.D.5.1. In navolging van de contacten die reeds door beide organiserende instellingen werden gelegd en degene die tot stand kwamen in het kader van het project *Zorgzaam (met) Erfgoed* integreert TOON zich in internationale verbanden die focussen op erfgoed, zorg en welzijn en zet het in op kennis- en expertiseverwerving en -deling.

Samenwerking en netwerking: leden van het ledencomité, netwerk Culture and Mental Health, netwerk LCH[2] (KU Leuven) en 3i Network Medical and Health Humanities (nu: CHARM).

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende Rol, inschrijvingsgelden van de tweejaarlijkse conferentie *Culture and Mental Health*.

Acties:

A.1.	Medewerker Diederick nam deel aan drie studiedagen van 3bisf: 'Rencontres, Art, Soins et Citoyenneté' in Aix-en-Provence, Frankrijk (21-22 juni 2024), gefaciliteerd door Kunstenpunt in een Belgische delegatie uit zorg, onderzoek en de artistieke sector. (Zie ook: S.D.2, O.D.2.3). Medewerkster Celien was aanwezig op het symposium 'Kan het verleden helpen? Erfgoed en sociaal werk' (Utrecht, 13 juni 2024), georganiseerd door de Canon Sociaal Werk en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed in Nederland. De werking van de dienstverlenende rol werd er voorgesteld tijdens een keynote presentatie.
A.2.	TOON werd als mede-organisator betrokken bij de International Conference Culture & Mental Health van 28-29 november 2024 in Museum Dr. Guislain. De medewerkers presenteerden er de werking van de dienstverlenende rol. Via de website deelde TOON na afloop het verslag van Iedereen Leest. Ook via de sociale mediakanalen werden foto's en videofragmenten tijdens en na de conferentie gedeeld. Alle deelnemers ontvingen een flyer van TOON en van de Winter School in de deelnemersmap.
A.3.	TOON kreeg een platform tijdens de Winter en Spring Schools Cultural Heritage & Wellbeing in Leeds (22-26 januari 2024) en Tilburg (3-7 juni 2024) via het geven van een lezing en/of workshop. In het najaar van 2024 werkten de medewerkers samen met Bart De Nil aan de voorbereidingen van en communicatie over de Winter en Spring Schools van 2025. Vanaf dan neemt TOON de organisatie in handen: ontwikkelen van een inhoudelijk programma (i.s.m. Bart De Nil en de *host*) en logistieke planning.
A.4.	Op 26 februari 2024 hadden we met de medewerkers en het dagelijks bestuur van TOON een verkennend overleg met Ellen Hanssens van het Departement Cultuur, Jeugd en Media (VO). Het gesprek vond plaats in het kader van de Europese werkgroep 'Culture & Mental Health' (vervolg op het project 'Culture for Health'), die Ellen vanuit Vlaanderen opvolgt. Het departement neemt de werking van TOON als inspirerend voorbeeld mee op de Europese fora.

S.D.6. TOON is een zelfstandige en vlakke organisatie, bestuurd volgens de principes van 'cultural governance' en 'community cooperation'. Het is een organisatie met een transparante financiële structuur en een helder geformaliseerd HR-beleid.

- O.D.6.1. TOON werkt in deze eerste beleidsperiode aan de consolidatie van een gelijkwaardig samenwerkingsverband - volgens de richtlijnen Goed Bestuur - tussen KADOC als archief- en documentatiecentrum en Museum Dr. Guislain als museum en ontwikkelt een zelfstandige zakelijke en organisatorische werking.

Samenwerking en netwerking: KADOC en Museum Dr. Guislain.

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende rol en eigen personeelsinzet van de beide organiserende instellingen.

6.1.1. TOON consolideert zijn dagelijkse werking.
De Dagelijkse Werking van de nieuwe organisatie krijgt vorm binnen de organisatiestructuur (organogram, personeelsbeleid, zakelijke werking, begroting) die in het Beleidsplan2024-2028 is uitgetekend volgens de principes van "community cooperation".

(zie bijlage 1: organogram, organisatiestructuur)
Bijlage 1 illustreert de krijtlijnen van het goedgekeurde Beleidsplan2024-2028, waarin de contouren van de dienstverlenende rol zijn uitgetekend volgens de principes "van community en binnen de mogelijkheden van de beschikbare financiering.

Acties:

A.1.	De Dagelijkse Werking van de nieuwe organisatie kreeg vorm binnen het de organisatiestructuur (organogram, personeelsbeleid, zakelijke werking, begroting) die in het Beleidsplan2024-2028 is uitgetekend volgens de principes van "community cooperation". (zie bijlage 1)
A.2.	Het ledencomité kwam in 2024 viermaal samen (18/1, 7/5, 12/9, 12/12), afwisselend in Gent en Leuven. De laatste vergadering ging door in Brussel, bij FARO. Erik Thys werd verkozen als voorzitter, Sam De Schutter als afgevaardigde van het ledencomité in het Dagelijks Bestuur. Carine Dujardin (KADOC) werd aangesteld als coördinator voor 2024. Volgende agendapunten werden in het ledencomité besproken: missie en visie van de nieuwe dienstverlenende rol, samenstelling van het ledencomité, actieplan 2024 (18/1); organisatiestructuur (huishoudelijk reglement, deontologische code, conflictregeling…), communicatievoorstel, verslaggeving dagelijkse werking. (7/5); website & communicatie, dagelijkse werking, intern reglement (bespreking1ste versie) (12/9); actieplan2025, projectresultaten ErfGoedVoelen. (12/12)
A.3.	Bij de opstart werd een gedeelde IT-structuur opgezet. Alle werkdocument worden gedeeld binnen een gemeenschappelijke Teams-omgeving.
A.4.	De coördinator stuurt de personeelsleden aan via een teamoverleg, dat afwisselend fysiek (op KADOC of in Museum Dr. Guislain) en digitaal wordt georganiseerd. De dagelijkse werking wordt volgens een vast stramien besproken: huisstijl, draaiboek, website, loketfunctie, in kaart brengen zorgcollecties, sensibilisering & vorming,

	netwerking & communicatie, voorbeeldtraject, lerend netwerk kennisopbouw & expertisedeling. Er vonden 13 formele overlegmomenten plaats. De medewerkers maakten afwisselend het verslag.
A.5.	De coördinator voerde een functioneringsgesprek met medewerker die vanuit KADOC wordt aangestuurd (4/11). De zakelijk leider van Museum Dr. Guislain had een functioneringsgesprek met Diederick Nuyttens. Er was onderlinge afstemming hierover.
A.6.	De coördinator licht de werking van TOON toe op de bestuursorganen van de stichtende leden. (Bureau (19/12/2023) en Wetenschappelijke Commissie KADOC (15/10/2024), Bestuursvergadering Museum Dr. Guislain (25/03/2025).
A.7.	Het Dagelijks Bestuur kwam zesmaal samen, afwisselend fysiek en digitaal. Volgende agendapunten werden besproken: afspraken coördinatie en organisatiestructuur, samenwerkingsovereenkomst KADOC-Museum Dr. Guislain (6/2), eindverslag ZorgZaam(met)Erfgoed, vertegenwoordiging representatieve organen (5/3), methodiek in kaart brengen zorgcollecties (23/4), actieplan (9/7), organisatiestructuur, huishoudelijk reglement (5/9), vacature communicatiemedewerker, selectieprocedure, lerend netwerk (11/10). De coördinator maakt een verslag.
A.8.	In het kader van het remediëringstraject was er een formeel overleg tussen het Dagelijks Bestuur en de dossierverantwoordelijke van CJM. (21/10) Aandachtspunten werden geïmplementeerd waar mogelijk (zie 6.1.2. en 6.1.3.), binnen de mogelijkheden van de beschikbare begroting en binnen de krijtlijnen van het goedgekeurde beleidsplan 2024-2028.

6.1.2. TOON implementeert de richtlijnen uit de Bestuurscode Cultuur binnen de mogelijkheden van de toegekende financiering (of binnen het kader van de subsidieovereenkomst)

Acties:

A.1.	TOON werkt aan een huishoudelijk reglement dat vertrekt vanuit de basisprincipes van de Bestuurscode Cultuur. Er werd een eerste versie gemaakt, maar na input van het remediëringsgesprek met het departement wordt het huishoudelijk reglement herzien. Er moet nog duidelijker worden uitgeklaard wat de rollen van het ledencomité en het dagelijks bestuur zijn. Dit moet juridisch worden onderbouwd en daarvoor is extern advies noodzakelijk. Inspelend op de suggesties van het remediëringsgesprek werd besloten om in het dagelijks bestuur enkel de twee stichtende organisaties te vertegenwoordigen. In 2025 zetten we hierin verdere stappen na uitgebreider juridisch advies. TOON heeft een nieuwe organisatievorm die innovatief is, maar goed moet worden uitgebalanceerd vooraleer het huishoudelijk reglement wordt gefinaliseerd. De juridische aansprakelijkheid voor TOON ligt bij de bestuursorganen van Museum Dr. Guislain. In het jaarverslag van Museum Dr. Guislain is een doelstelling gewijd aan de stappen die werden gezet rond Goed Bestuur.

6.1.3. TOON onderzoekt in nauw overleg met de betrokken stakeholders (zowel binnen als buiten de organisatie) hoe de rollen en verantwoordelijkheden binnen de opgezette organisatiestructuur kunnen worden verfijnd zodat het organisatiemodel kan worden verduurzaamd als een zelfstandige zakelijke en organisatorische werking.

De werkbaarheid van de structuur wordt geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig en waar mogelijk. (sommige bijsturingen kunnen op relatief korte termijn worden gerealiseerd – met goedkeuring van het ledencomité; andere kunnen pas in een volgende beleidsperiode ingaan)

Samenwerking en netwerking: Ledencomité en Dagelijks Bestuur van TOON.

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende rol en engagement van de leden van het Ledencomité

Acties:

A.1.	KADOC en Museum Dr. Guislain zijn vertegenwoordigd in het Ledencomité en nemen een actieve rol op in de coördinatie ervan. Het ledencomité wordt voorbereid door het team van TOON, onder leiding van het dagelijks bestuur. De agenda wordt besproken met de voorzitter en daarna besproken op het ledencomité. Het ledencomité is een adviserend orgaan. Vooral inhoudelijke vragen worden voorgelegd. De voorbije ledencomités hebben al aangetoond dat de verschillende experten een belangrijke meerwaarde zijn voor de werking van TOON en voor de uitbouw van het netwerk rond Zorg voor Erfgoed en Erfgoed voor Zorg & Welzijn.
A.2.	Het Dagelijks Bestuur van TOON bestaat uit een gelijkwaardige vertegenwoordiging van de beide organiserende instituten en één afgevaardigde verkozen uit en door het Ledencomité. Deze constellatie werd herdacht na het eerste remediëringsgesprek met het departement CJM op 21 oktober 2025. Het dagelijks bestuur bestaat nu enkel uit twee afgevaardigden van de twee stichtende organisaties, één van KADOC en één van Museum Dr. Guislain. Aangezien het ledencomité een adviserend orgaan is, is het volgens de richtlijnen goed bestuur niet wenselijk om iemand uit het adviserend orgaan af te vaardigen naar een beslissend orgaan.
A.3.	KADOC en Museum Dr. Guislain stellen hun materiële infrastructuur ter beschikking van TOON en leveren ook specifieke ondersteuning op het vlak van het financieel beleid (Museum Dr. Guislain) en de digitale infrastructuur (KADOC).
A.4.	De twee organiserende instellingen stellen hun HR-beleid ten dienste van het Dagelijks Bestuur van TOON. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het aansturen van de medewerkers en het uitvoeren van alle formaliteiten i.v.m. vakantieregelingen en verloning. Er is maandelijks overleg met het Dagelijks bestuur om de lopende projecten en taakverdeling te bespreken.

- O.D.6.2. TOON voltrekt de dienstverlening volgens de principes van gedeeld leiderschap in overleg met de belangrijke stakeholders.

Samenwerking en netwerking: Ledencomité en Dagelijks Bestuur van TOON.

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende rol en engagement van de leden van het Ledencomité

Acties:

A.1.	Alle partners betrokken bij het project *Zorgzaam (met) Erfgoed* en vertegenwoordigers van instituten en organisaties uit de zorg-, erfgoed-, onderwijs- en onderzoeksector

	werden in december 2022 uitgenodigd om deel uit te maken van het Ledencomité (2 x per jaar samenkomst) van TOON. De partners die hierop positief reageerden worden bij aanvang van de rol samengebracht in het Ledencomité [zie Organogram voor een geüpdatete lijst van de leden]. Het ledencomité kwam al op 18 januari samen. Er wordt telkens een verslag gemaakt van het overleg en bezorgd aan de leden.
A.2.	Het Ledencomité ontwikkelt en beoordeelt de werking van TOON op inhoudelijk vlak. Het bestaat uit een representatieve afspiegeling van de diverse stakeholders en doelgroepen. Voor de beleidsperiode 2024-2028 wordt een voorzitter onder de leden verkozen. Belangrijk om te vermelden is dat de leden geen bestuurlijke aansprakelijkheid hebben en dus ook geen beslissingen kunnen nemen over de organisatie (niet inhoudelijk noch financieel). Ze kunnen enkel adviseren.
A.3.	Het Ledencomité is een open instantie binnen TOON die inspeelt op nieuwe vragen uit het veld, de agenda mee bepaalt en proactief nieuwe leden betrekt.
A.4.	De leden van het Dagelijks Bestuur besturen collegiaal en duiden intern een coördinator aan. In 2024 was Carine Dujardin aangesteld als coördinator. In 2025 zal Eline Van de Voorde deze rol op zich nemen.
A.5.	De ontwikkeling van de organisatie en de dienstverlening worden meebepaald door het Ledencomité en gestuurd vanuit het Lerend Netwerk.

- O.D.6.3. TOON maakt de financiering van de dienstverlening helder en transparant. Het heeft daarbij als dienstverlener oog voor cultureel ondernemerschap en zoekt creatief naar manieren om het ondernemerschap in te vullen.

  Samenwerking en netwerking: Ledencomité en Dagelijks Bestuur van TOON.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende rol en eventuele externe middelen.

  Acties:

A.1.	Voor de financiële werking en rapportering is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk. Zij werken daarvoor nauw samen met de financieel verantwoordelijke van Museum Dr. Guislain. De eindverantwoordelijkheid en aansprakelijkheid, voor het financiële luik ligt bij het management, bestuur en algemene vergadering van het Museum Dr. Guislain. De jaarrekening van TOON zit vervat in de jaarrekening van het Museum Dr. Guislain, maar wordt in de boekhouding en in de beleidsrelevante gegevens (zie Kiosk) opgesplitst om in detail cijfers te kunnen geven over de werking van TOON. De jaarrekening wordt goedgekeurd door de Algemene Vergadering van het Museum Dr. Guislain.
A.2.	De medewerkers onderzoeken samen met het Dagelijks Bestuur en het Bestuur van het Museum Dr. Guislain mogelijkheden van cultureel ondernemerschap en de opportuniteiten om extra middelen voor ZWE te genereren via projecten in de dynamische ruimte (O.D.3.2).

- O.D.6.4. TOON formaliseert haar HR- en personeelsbeleid en heeft daarbij uitgebreid aandacht voor de vele vrijwilligers die op een directe en indirecte manier bij de dienstverlening zijn betrokken.

Samenwerking en netwerking: Vrijwilligers verbonden aan TOON, partners of zorg- -en welzijnsinstellingen.

Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende rol.

Acties:

A.1.	De vrijwilligers van de verschillende projecten die TOON mee ondersteunen, worden vanuit een algemeen HR-beleid mee begeleid. De medewerkers van de dienstverlenende rol vertalen de expertises van beide instellingen naar een nieuwe, uitgebreide vrijwilligerswerking.
A.2.	In samenspraak met collectie- en publiekswerkingsexperten van KADOC en Museum Dr. Guislain worden vormingen en opleidingen opgezet voor de vrijwilligers in samenwerking met de vrijwilligersnetwerken van de twee organiserende partners. De komende beleidsperiode wordt aangevat als een periode om verschillende methodieken uit te testen en een handleiding op te stellen voor de begeleiding van vrijwilligers die betrokken zijn bij ZWE.

- O.D.6.5. TOON zorgt voor een brede zichtbaarheid en herkenbaarheid door in te zetten op de creatie van een merkidentiteit, communicatiestrategie en huisstijl. (knelpunt 3)

  Samenwerking en netwerking: Vrijwilligers verbonden aan TOON, partners of zorg- -en welzijnsinstellingen.

  Middelen: Subsidies van de Dienstverlenende rol.

  Acties:

A.1.	In 2024 was het traject re-branding een prioriteit. Na het uitschrijven van een behoefteanalyse en het vergelijken van de offertes werd een extern communicatiebureau ingeschakeld met als opdracht voor de nieuwe dienstverlenende rol een nieuwe naam, logo en huisstijl ontwikkelen. Het traject ging gepaard met het duidelijker expliciteren van de missie en visie van TOON op een voor de doelgroepen toegankelijke manier.
A.2.	Na het rebrandingstraject (voorjaar – zomer) werd een vacaturebericht uitgeschreven voor een halftijdse communicatiemedewerker (september). Na een sollicitatieronde (oktober) kon de nieuwe communicatiemedewerker van start gaan (november).
A.3.	De vernieuwde website van TOON (met nieuwe naam, logo en huisstijl) gingen live op de International Conference Culture & Mental Health (28-29 november in Museum Dr. Guislain) waarbij TOON als medeorganisator was betrokken.
A.4.	De opstart van een nieuwe dienstverlenende rol rond het erfgoed van Zorg en Welzijn werd via diverse communicatiekanalen kenbaar gemaakt. De erfgoedsector werd geïnformeerd: via de communicatiekanalen van de stichtende leden, de organisaties betrokken bij het ledencomité, de blog van FARO en aan de hand van via een digitale flyer. De zorg- en welzijnssector werd geïnformeerd via de communicatiekanalen van

	Zorgnet-Icuro (nieuwsbrief, website en tijdschrift “Zorgwijzer”) en de Taborgroep (nieuwsbrief en website). In juni 2024 was er contact met het Vlaams Welzijnsverbond met het oog op de presentatie van TOON in hun nieuwsbrief.
A.5.	Met de indiensttreding van de communicatiemedewerker werd de communicatie van TOON geïntensifieerd (via website, nieuwe flyer, social media (Instagram), filmpjes (video-interviews van “good practices” tijdens vormingsmomenten). Er is nagedacht over een eigen nieuwsbrief die tijdens de dag van de Zorg (16 maart 2025) zal worden gelanceerd en er zal in 2025 een communicatiestrategie voor TOON worden ontwikkeld.

AANDACHTSPUNTEN EN TE REMEDIËREN KNELPUNTEN

Art. 6. De Vlaamse Regering formuleerde bij haar beslissing volgende generieke aandachtspunten:

1° Blijf bij de uitvoering van de werking aandacht hebben voor de beleidsprioriteiten en aandachtspunten van de Strategische Visienota Cultureel Erfgoed.

Bij de uitwerking van het beleidsplan (zie aanvraagdossier ZorgGoed) en het vastleggen van de prioriteiten voor het Actieplan2024 werd ingespeeld op de beleidsprioriteiten en de aandachtspunten van de Strategische visienota.

Zowel op vlak van zorg voor erfgoed als erfgoed voor zorg is het blikveld breed, waardoor samenwerking met cruciale partners en inbedding in netwerken noodzakelijk zijn. TOON is een nieuwe en zelfstandige organisatie (S.D.6). Het is een origineel samenwerkingsverband tussen een archief (KADOC) en een museum (MDG). De specifieke expertises en ervaringen van beiden zijn op een gelijkwaardige manieraanvullend voor de dienstverlening. De organisatie werkt volgens de principes waarbij cultureel erfgoed als gemeengoed wordt beschouwd (O.D.6.1). Om de samenwerking en netwerking zo doorgedreven mogelijk te maken, bestaat de organisatie uit een ledencomité, dat samengesteld is uit de belangrijkste stakeholders (erfgoed, zorg & welzijn, onderwijs en onderzoek) met een gelijkwaardige vertegenwoordiging (O.D.6.1).

TOON werkt samen met een uitgebreid partnernetwerk en deelt met een Lerende Netwerk ronderfgoed voor zorg en welzijn expertise en ervaringen van welzijnsprojecten om de praktijk veel meer evidence-based te inspireren. Daarvoor is samenwerking met de onderzoeks- en onderwijswereldonontbeerlijk (O.D.2.4).

Naast het belang van internationale samenwerkingen om de impact van erfgoed op welzijn een breed draagvlak te geven (S.D. 5) is afstemming met andere dienstverlenende organisaties centraal voor de eigenpositionering en werking. TOON vertrekt vanuit de waarde van lokaal erfgoed bij zorg- en welzijnsinstellingen. Omdat zorg de eerste en enige prioriteit is van veel instellingen, beschikken zij vaak niet over middelen, mensen of kennis om erfgoed te detecteren, waarderen of bewaren. Vanuit de overtuiging en de wetenschap dat veel waardevol ZWE op de meest diverse plekken in het Vlaamse zorglandschap verborgen zit, richt TOON zich in eerste instantie op de verzamelingen en collecties zelf. Naast het erkennen en waarderen, is optimaal behoud en digitale registratie een speerpunt van TOON (S.D.2 en S.D.3).

De dienstverlenende werking ontwikkelt zich vooral via het digitale platform www.zorgerfgoed.be. De website is een ontmoetingsplaats waar op toegankelijke wijze methodieken, projecten en informatie worden gedeeld (O.D.1.2 en O.D.3.2). Als beginnende speler zijn wij ons bewust van de noodzaak van digitalisering. Het opzetten en implementeren van de digitale strategie en het ontsluiten van alle kennis en expertise die zich via TOON ontwikkelt en verspreidt, is daarom van bij aanvang aanwezig in de vorm van de website met een interactieve kaart van verschillende collecties die in de komende jaren verder wordt ontwikkeld.

Vanuit LDR (overleg Landelijk Dienstverlenende rollen) zal TOON actief participeren aan het voortraject met de sector in voorbereiding op de nieuwe Strategische Visienota Cultureel Erfgoed.

2° Hou de financiering van de organisatie op peil. De extra ondersteuning door Vlaanderen mag niet tot gevolg hebben dat de inrichtende macht haar inbreng vermindert.

Zie Zakelijke Werking – Financieel beleid

3° Stem het digitale beleid van de organisatie af met de overkoepelende Vlaamse initiatieven op het vlak van digitalisering. (Zie doelstelling 1.2.)

Bij de voorbereiding van het aanvraagdossier ZorgGoed was er strategisch overleg met meemoo over mogelijke samenwerking en afstemming van het digitale beleid.

Er wordt onderzocht in hoeverre de geactualiseerde website www.toon.vlaanderen gekoppeld kan worden met bestaande Vlaamse initiatieven. Bij de registratie van zorgcollecties op de website van TOON wordt doorverwezen naar de Vlaamse erfgoeddatabanken (Erfgoedregister, Erfgoedinzicht).

Via een vertegenwoordiging in het ledencomité is meemoo betrokken bij het verder uittekenen van het digitale beleid van TOON.

Op basis van het advies van de beoordelingscommissie 'Dienstverlenende rollen op landelijk niveau en organisatie voor immaterieel erfgoed' worden volgende te remediëren knelpunten bepaald:

1° Vervolledig de veldtekening en de nodenbevraging om de omvang van de opdracht rond de dienstverlenende rol verder te kunnen concretiseren.

Het stapsgewijs in kaart brengen van erfgoedcollecties van zorg en welzijn (SD1) en als netwerkorganisatie zicht krijgen op de noden (SD2) is een kerntaak van TOON.
Bij de veldtekening lag het accent in 2024 op Oost-Vlaanderen. Aan de hand van de Sociale Kaart werden 260 zorg- en welzijnsorganisaties uit de sectoren van ouderenzorg en zorg voor mensen met een beperking in kaart gebracht. Ze ontvingen een enquête met nodenbevraging. Gezien de geringe respons wordt in 2025 de regionale aanpak ingeruild voor een sectorgerichte aanpak.

Op basis van opzoekingswerk in bestaande databanken, contacten met bewaarinstellingen en erfgoedcellen werden 10 nieuwe zorgcollecties toegevoegd aan de erfgoedkaart

(zie ook doelstellingen 1.1. en 1.2.)

2° Stem af met het veld van de cultureel-erfgoedcellen over de rol die deze organisaties binnen de voorziene dienstverlening van TOON kunnen opnemen. (Zie doelstelling 2.6.)

Als netwerkorganisatie (SD2) en als dienstverlener (SD3) is afstemmen met het veld van cultuur-erfgoedcellen, rekening houdend met hun lokale verankering, hun expertise en draagkracht, een kerntaak van TOON.
De afstemming met de cultureel-erfgoedcellen gebeurde op verschillende manieren:
- via een geconcerteerde actie gericht op de volledige doelgroep (2 initiatieven) of een deel van de doelgroep (erfgoedcellen Oost-Vlaanderen) (1 initiatief)
- door samenwerking en/of advies in lokale projecten (2 initiatieven), vanuit de consulentenwerking (2 initiatieven) en vanuit het voorbeeldtraject (1 initiatief)
- door de vertegenwoordiging van de cultureel-erfgoedcellen in het Lerend Netwerk en het Ledencomité.

Naast twee initiatieven voor de volledige doelgroep, was er in 2024 afstemming met de Oost-Vlaamse erfgoedcellen COMEET, Erfgoed Viersprong, Waasland, Gent, Leie Schelde, Erfgoed Vlaamse Ardennen. Daarnaast was er informatief of projectmatig overleg met Erfgoedcel Denderland, Erfgoedcel Mechelen, Erfgoedcel Meetjesland (COMEET), Erfgoedcel Leuven, CO7 en Erfgoedcel Voorkempen.

3° Zorg voor een kwaliteitsvolle en duidelijke, gecoördineerde werking tussen twee evenwaardige partnerorganisaties (Museum Dr. Guislain en KADOC), die het toelaat dat TOON kan uitgroeien tot een werkbare en zichtbare organisatie met een eigen identiteit. (Zie doelstelling 6.5.)

Het uitgroeien tot een werkbare organisatie met een eigen gezicht en dit vanuit een evenwaardig partnerschap is een doelstelling die TOON binnen de eerste beleidsperiode wil gerealiseerd zien. Dit zal gebeuren in nauwe afstemming met het departement CJM (Cultuur Jeugd & Media) (cf. Opvolggesprek remediëringstraject 21 oktober 2024), de bestuursorganen van de stichtende leden en in overleg met de organen van de nieuwe dienstverlenende rol (Dagelijks Bestuur, Ledencomité). Met het oog op het uitbouwen van een werkbare en duurzame organisatiestructuur werd in 2024 een ontwerp Huishoudelijk Reglement opgesteld op basis van leidende principes die in het ledencomité werden besproken.

Het inzetten op de zichtbaarheid van de organisatie gebeurde in 2024 op diverse manieren: via een rebrandingstraject (voorjaar – zomer) met het oog op een nieuwe naam, logo en huisstijl, de aanwerving van een halftijdse communicatiemedewerker (najaar) die de communicatie (via website, nieuwe flyer, social media (instagram), filmpjes over methodieken en good practices) intensifieert en vernieuwt en door het bekendmaken van de dienstverlening in de communicatiekanalen van partners en betrokkenen. De vernieuwde website van TOON (met nieuwe naam, logo en huisstijl) ging live op de International Conference Culture & Mental Health (28-29 november in Museum Dr. Guislain).

De opstart van een nieuwe dienstverlenende rol rond het erfgoed van Zorg en Welzijn werd kenbaar gemaakt in de erfgoedsector via de communicatiekanalen van de stichtende leden, de organisaties betrokken bij het ledencomité, de blog van FARO en aan de hand van een digitale flyer. De zorg- en welzijnssector werd geïnformeerd via de communicatiekanalen van Zorgnet-Icuro (nieuwsbrief, website en tijdschrift “Zorgwijzer”) en de Taborgroep (nieuwsbrief en website). Nadien was er contact met het Vlaams Welzijnsverbond met het oog op de presentatie van TOON in hun nieuwsbrief.

ZAKELIJKE WERKING

- Bestuur: ontwikkelingen op het vlak van de samenstelling en aansturing vanuit de algemene vergadering en de raad van bestuur, toepassing van de principes van goed bestuur…
    - Zie SD.6
    - Zie Jaarverslag Museum Dr. Guislain voor de ontwikkelingen op vlak van Bestuur van de vzw Museum Dr. Guislain waar TOON ook onder valt.
- Personeel: ontwikkelingen inzake personeel, uitbreiding of inkrimping van het personeelsbestand, nieuwe arbeidsvoorwaarden of evaluatiesystemen…
    - Het personeelsbeleid wordt ondersteund door de twee stichtende organisaties, Museum Dr. Guislain en KADOC. Er zijn drie personeelsleden: Diederick Nuyttens, Celien Stevens en Muriel Grégoire. Celien Stevens is in dienst bij KADOC en Diederick Nuyttens en Muriel Grégoire zijn in dienst bij Museum Dr. Guislain. We zijn ons bewust van de complexiteit, maar in de praktijk verloopt het personeelsbeleid vlot.
    - De puur administratieve opvolging gebeurt vanuit de hoofdpartners, KADOC en MDG. Dit gaat dan voornamelijk om loonverwerking en uitbetaling en het opvolgen en bijhouden van het individueel personeelsdossier. De medewerkers die in de begroting zijn opgenomen werken enkel en alleen voor TOON en niet gedeeltelijk voor Museum Dr. Guislain of KADOC. Dus de volledige loonkost van de medewerkers is opgenomen in de jaarrekening.
    - De drie medewerkers worden in de dagelijkse werking aangestuurd door de coördinator (Carine Dujardin van KADOC in 2024) die wordt afgevaardigd door het dagelijks bestuur. De coördinatie omvat de inhoudelijke aansturing van het team om te zien of de werking in lijn blijft met de missie, visie en opdracht van TOON, de taakverdeling onder de medewerkers goed loopt, maar ook om praktische beslissingen te nemen zoals verlofdagen, teamvergaderingen te beleggen en het budget te beheren. Het maandelijks overleg van het dagelijks bestuur dient om te overleggen over het verloop van het project, het functioneren van de medewerkers en bepaalde kwesties die enkel kunnen worden behandeld door het dagelijks bestuur. De formele evaluatie van de medewerkers gebeurt nog in de twee organisaties apart, maar met een vooroverleg in het dagelijks bestuur. Tijdens het remediëringsgesprek werd gevraagd om uit te klaren of evaluatie van personeelsleden wel juridisch kan door iemand die niet tewerkgesteld is in dezelfde organisatie. Dit wordt geformaliseerd in 2025, maar vraagt nog verder onderzoek en juridisch advies.
    - De coördinator waakte in 2024 over de werklast en werkverdeling, zodat het kleine team van drie elkaar goed aanvult en goed kan samenwerken. Aangezien het gaat om een klein team is de aandacht voor werkbaar werk des te noodzakelijker. Er komen meer en meer vragen voor advies en samenwerking en er zijn kwesties (zoals auteursrecht en een doorgedreven samenwerking met onderwijs) die meer mensen en middelen vereisen. De werklast wordt goed in het oog gehouden door de planning van projecten en trajecten haalbaar te houden en goed te faseren.
    - Midden november 2024 startte de communicatiemedewerker, Muriel Grégoire, bij TOON. De start van deze medewerker was later dan gepland, enerzijds doordat de sollicitatieprocedure langer liep dan was voorzien en omdat de medewerker zelf, door voordien aangegane engagementen, vroeg om later te starten. Dit zorgde ervoor dat de loonkost voor communicatie lager was dan initieel voorzien. De aanwerving van een communicatiemedewerker was noodzakelijk om de nieuw naam en huisstijl kenbaar te maken aan het publiek. Bovendien werd het beheer van de website

voordien opgenomen door Celien en Diederick, wat niet haalbaar noch wenselijk is op lange termijn. De ervaring van Muriel binnen communicatie maar ook binnen videografie is van grote meerwaarde voor TOON. Zo kunnen de good practices op een heldere, aantrekkelijke en duidelijke manier worden gedeeld met het publiek. Grotere stappen zetten we hier in 2025, aangezien Muriel maar 1,5 maand in dienst was in 2024.

- Financiële werking: ontwikkelingen op financieel vlak (reserves, schulden, winst of verlies, …), sponsoring, alternatieve financiering, …
    - In 2024 werd de dienstverlenende rol 'TOON' opgestart i.s.m. KADOC. We ontvingen 198.838 euro werkingssubsidie door de Vlaamse Gemeenschap binnen het Cultureel Erfgoeddecreet. De kosten voor TOON werden opgenomen door beide partners zoals vastgelegd in de begroting.
        - KADOC
            - Onderhoud en hosting van de website
            - Implementatie van de website
            - Loonkost Celien Stevens
            - Personeelsgebonden uitgaven Celien Stevens
            - Kosten voor vormingen en deelname aan congressen
        - Museum Dr. Guislain
            - Kosten voor de organisatie en uitvoering van het voorbeeldtraject
            - Vormgeving van de communicatie
            - Fotomateriaal en filmpjes voor de website
            - Kosten rebranding en vormgeving website door Canjotto
            - Loonkost Diederick Nuyttens
            - Loonkost Muriel Grégoire
            - Personeelsgebonden uitgaven Diederick Nuyttens en Muriel Grégoire
    - De onderlinge verdeling van de kosten werden vastgelegd in een overeenkomst tussen Museum Dr. Guislain en KADOC, deze overeenkomst wordt jaarlijks opgemaakt en aangepast naar de begroting van dat jaar. Het Museum Dr. Guislain bezorgt het afgesproken bedrag aan KADOC volgens de uitbetalingen van de voorschotten en het saldo van de overheid.
    - Het eerste boekjaar werd afgesloten met een positief resultaat van 32.765,16 euro. Het positief resultaat komt vooral door:
        - De late indiensttreding van Muriel Grégoire (november 2024), zie Personeel. Bijgevolg zal in 2025 de kost hoger uitvallen.
        - De kost van de rebranding werd hoger ingeschat in de begroting dan de reële kost.
        - Het traject in Zoersel bevatte minder kosten dan voorzien qua materiaal en presentatie (de presentatie van het traject werd opgenomen in een groter evenement waarbij de De Facktorij in Zoersel betrokken was, zodat TOON geen extra kosten had.
    - We hebben in 2024 een voorzichtig financieel beleid gevoerd en zullen dit ook blijven doen, aangezien de werkingssubsidie voldoende is voor de vooropgestelde kosten, maar weinig ruimte laat voor onvoorziene uitgaven. De lagere uitgaven in 2024 zijn uitzonderlijk, om de redenen die hierboven zijn vermeld. Sommige kosten waren voordien moeilijk in te schatten en werden ruim genoeg geraamd om achteraf geen

extra kosten te moeten dragen. De lagere personeelskost had een grote impact op de jaarrekening. De komende jaren zal er geen dergelijk overschot meer zijn, aangezien de vaste kosten sterk stijgen, door het aanwerven van een derde medewerker. De overige kosten zijn voor websitebeheer, communicatie, directe kosten van inhoudelijke projecten en trajecten, personeelsgebonden onkosten en vormingen. We schatten nu in, na het afronden van het eerste werkingsjaar, dat er geen verdere overschotten zullen worden opgebouwd. Het overschot van 2024 geeft TOON ook een buffer voor onvoorziene kosten.

- De totale personeelskosten bedroegen 139.848,90 euro waarvan 70.684,41 euro voor Museum Dr. Guislain en 69.164,49 euro voor KADOC. De details van deze loonkost is te vinden in de bijlage in excel: Totale loonkost TOON.
- Het grootste gedeelte van deze kosten werd betaald aan Canjotto Communications (18.331,51 euro) voor o.a. branding, vormgeving van de huisstijl, copywriting van de missie en visie, … en aan Omeka S voor de hosting van de website (1.412,07 euro).
- De overige werkingskosten betreffen o.a.:
  - Verplaatsingskosten
  - Administratiekosten
  - Deelname en verblijf colloquia, studiedagen en workshops
  - Divers klein materiaal
  - Lunches
  - . . .

- Organisatie: wijzigingen in de organisatiestructuur, het organigram, juridische aspecten, …
  - Zie SD.6

BIJLAGE – ORGANOGRAM 2024

